

Sygn. akt V KS 34/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **F. N.**

oskarżonego o dokonanie czynu z art. 310 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2023 r.,

skargi obrońcy oskarżonego w trybie art. 539a k.p.k.,

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 26 maja 2022 r., sygn. akt II Aka 53/22,

uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 18 października 2021 r., sygn. akt IV K 106/18,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć oskarżonego kosztami postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 18 października 2021 r. (sygn. akt IV K 106/18) uniewinniono F. N. od zarzucanych mu czynów z art. 310 § 2 k.k. i z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 maja 2022 r. (sygn. akt II Aka 53/22) wyrok Sądu I instancji został uchylony i sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego wniósł skargę na orzeczenie sądu odwoławczego na podstawie art. 539a § 1 i § 2 k.p.k., zarzucając wyrokowi „*naruszenie art. 437 §2 zdanie drugie k.p.k. przez uchylenie zaskarżonego apelacją prokuratora i oskarżyciela posiłkowego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi IV Wydział Karny z dnia 18 października 2021 r., sygn. akt IV K 106/18 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi z powodu treści art. 454 §1 k.p.k., podczas gdy przepis art. 437 § 2 zdanie drugie w zw. z art. 454 §1 k.p.k. upoważnia do takiej decyzji jedynie wówczas, gdy Sąd odwoławczy w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1 - 3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych)* stwierdzi, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 §1 k.p.k., czego Sąd odwoławczy w niniejszej sprawie nie uczynił, a w konsekwencji brak było podstaw do uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi, jako Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę, pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się niezasadna.

Jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, uwzględnił on postawione w apelacjach oskarżycieli zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. przez zbyt pochopne danie wiary zeznaniom A. K. i C. N. oraz wyjaśnieniom oskarżonego. Skoncentrowano się na nielogicznym charakterze tłumaczeń oskarżonego pod koniec postępowania, że weksel miał zabezpieczać pożyczkę w wysokości 1 miliona PLN na zakup udziałów w spółce „C.” (które to udziały zostały nabyte 6 miesięcy po rzekomym zawarciu wskazanej umowy za kwotę 10000 PLN). Beneficjentka rzekomej pożyczki, jak wskazał Sąd odwoławczy była osobą majątną i mogła pieniądze na cel zakupu udziałów (o ile tak dużej kwoty w istocie

potrzebowała) uzyskać w konwencjonalny sposób, bez uciekania się do pożyczek od osób prywatnych i to na wysoki procent.

Ponadto Sąd zaakcentował okoliczności związane z negatywnym stosunkiem B. C. do oskarżonego (co przeczyłoby wersji, że akurat od niego pożyczala pieniądze), a także skrupulatność w prowadzeniu przez nią dokumentacji swojej działalności gospodarczej (co przeczyłoby tezom o braku sporządzenia pisemnej umowy).

Zakwestionowano także obiektywizm niektórych świadków, którzy, jak zrekapitulował to Sąd odwoławczy, uczestniczyli w czynnościach podejmowanych przeciwko B. C. (m.in. przekazywanie informacji F. N).

Sąd także krytycznie ocenił, zbyt jego zdaniem pochopne odmówienie wiarygodności zeznaniom innych świadków (K. C., B. J., A. S., T. S., M. M. i Z. M.), opisując skąd wynika taka ocena.

Konkludując, Sąd odwoławczy wskazał, że „dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów pomija szereg istotnych okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, stając się przez to oceną pobieżną, płytką i pochopną, nadto w pewnych aspektach nie uwzględnia dostatecznie zasad prawidłowego rozumowania i wskazań doświadczenia życiowego, co finalnie pozwala uznać ją za ocenę dowolną, skutkującą poczynieniem błędnych ustaleń faktycznych mających wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (...) Prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wolna od wykazanych przez apelujących błędów i uwzględniająca całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, otwiera realną możliwość wydania wobec oskarżonego wyroku skazującego, a zatem w świetle art. 454 § 1 k.p.k. nie było możliwe wydanie przez sąd odwoławczy innego rozstrzygnięcia aniżeli postulowane przez prokuratora i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej.”

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w całej rozciągłości podziela pogląd wyrażony już w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18, że "[m]ożliwość uchylenia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą *ne peius* określona w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w

wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły ne peius określonej w art. 454 § 1 k.p.k."

Wobec tego należało orzec jak w sentencji.